

פליליסט

בוקי נאה



"אנחנו מאנייק". בוקי נאה

מרדכי ליבר היה אחד החוקרים הכי גדולים בהיסטוריה של משטרת-ישראל. אלוף תרגילי החקירה, מחוספס, קשוח עם מבטא רומני-פלילי. מהבלשים של פעם, שהולכים בפזזה של ידיים מתנופפות לצדדים, ומרכיבים משקפי שמש של טייסים. כשהקימו את ערוץ 2 ואני למדתי איך לעשות טלוויזיה יחד עם עוד עשרים עיתונאים, נפלה לידי קלטת שצולמה בחדר החקירות. ליבר ישב מול אליעזר סוקניק, עבריין קשיש רב מעללים, וטחן אותו לתוך הלילה. המיוחד בקלטת הזאת היה, שליבר החוקר וסקוניק הנחקר ירדו במשך כל החקירה על בקבוק ויסקי - שיבס גדול. בסוף הלילה, כששניהם מסטולים מהוויסקי, סוקניק סיפר לליבר את כל הסיפור שהוא ביקש לשמוע על רצח כפול, שתוצאותיו נמצאו בחולות חולון, בדמותן של שתי גופות. לשני המסטולים האלה היו דיאלוגים שיאצפן, הגשש החיזור ואורנה בנאי לא מסוגלים להמציא. יצרתי מהסרט הזה את סרט הסיום של קורס הטלוויזיה, וזכיתי במקום ראשון. מקום ראשון לפני אילנה דיין, רפי רשף, ראודור בנזימן ואדגר קרת ועוד הרבה מפורסמים. הכול בזכות ליבר שאותו אני מעריץ, למרות חוסר הסימפטיה הכרוני שהוא מקרין כלפי וכלפי שכמותי. לימים, הוא התמנה למפקד היחידה המרכזית, ומובן, שגם אז הוא לא התייחס אלי ואל שכמותי. כל ההקדמה הזאת הייתה רק כדי לספר, שכשהוא היה מגיע לאירוע חשוב כמו זירת רצח והיה רואה כתבים וצלמים, הוא היה נעמד בפזזה של שריף אמריקאי מסרטי המערבונים, ומורה לשוטרים: "להעיף מפה מיד את כל המאאנייק האלה!". ליבר הוא איש ישר, שאומר את אשר על ליבו. ולצער, זה גם מה שחושבים מרבית שוטרי ישראל על אמצעי התקשורת ועלי ועל שכמותי, שמגיעים לשטח לסקר זירות אירוע. אני רוצה לגלות כאן סקופ אמיתי על העבודה שלי, מפני שאתם חושבים שאנחנו "מאנאייק". כמה מהפיגועים האחרונים שהיו בתל-אביב אני סיקרתי תוך ישיבה במשרד מול הטלוויזיה וליד הרדיו. צפיתי בטלוויזיה, שמעתי רדיו, הרמתי אחרי זה כמה טלפונים, וכתבתי על הפיגוע בלי להיות בזירה. זה לא בגלל שאני עצלן, זה בגלל שפחדתי ששוב תרביצו לי ותגררו אותי על הרצפה, ותפילו ותדחפו אותי ותשפילו אותי, בגלל שאתם חושבים שאנחנו מאנאייק ואתם מתייחסים אלינו כמו אל מאנאייק. בואו נדבר על זה פעם אחת בגילוי לב ובצורה רגועה, לא במהלך פיגוע. רגע אחרי הפיגוע, חוץ מלמד "א ולמז"פ ולזק"א ולכמה חוקרים, אין לכם מה לעשות בזירת הפיגוע, כי רגע אחרי הפיגוע, המחבל כבר איננו, הפצועים כבר בבית-החולים וההרס כבר קיים. מכבי האש והעיריה יפנו את ההריסות, ויעזרו למי שרכושו נפגע. אתם ממילא לא תעשו את זה. שוטרי התנועה יכוונו את התנועה ברחובות הסמוכים. לאחר אחד הפיגועים האחרונים פורסמה בעמוד הראשון של עיתון "הארץ" תמונת ענק של שוטר בדרגת רב-פקד בפזזה של פיזור הפגנות, עושה סימנים של פינוי קהל מהזירה, כאילו שעוד שנייה יש עוד פיגוע. הקצין הזה היה הרב המחוזי של אותו המחוז, שבו היה הפיגוע. הוא לא שוטר יס"מ, לא שוטר תנועה, לא חוקר ואפילו לא אחד משלושת שוטרי הסיור, שאמורים להשגיח על סרט הסימון. לפי התמונה בעיתון, הוא היה בהיסטריה, כי עוד עשירית שנייה מגיע הפיגוע הנוסף. וזאת רק דוגמא. שעה אחרי הפיגוע, דוהרים לשם מכל קצוות הארץ המון שוטרים וכאלה שפעם היו מתנדבים במשא"ז או במד"א או בזק"א. אין להם מה לחפש שם, כי שעה לפני שהם באו, הציבו מסביב גדרות של העיריה או סרטי סימון ופינו את הפצועים. ובתוך הגדרות או בין סרטי הסימון מתקבצים מיליון שוטרים וכאילו שוטרים. אם היה שם מטען נוסף, היו מתפוצצים עוד מיליון שוטרים ומתנדבים, שלא היה להם שם שום תפקיד חוץ מהמילה האווילית הזאת "להרחיק קהל". אז מה הם עושים? כל אחד מהם מחליט להרחיק בעוד כמה סנטימטרים את הגדרות או את סרטי הסימון, ולפזר את הקהל שמאחורי הגדרות. ומי זה הקהל מאחורי הגדרות? זה רק אנחנו העיתונאים. זה לא סקרנים. הסקרנים שרוצים להיות בזירת פיגוע, התנדבו כבר מזמן למשמר האזרחי או למד"א, וקיבלו את הפלסטיקים הזוהרים האלה, כדי שכשיהיה פיגוע הם יוכלו לעמוד בפזזה של מרחיקי קהל, ויראו אותם בבית בטלוויזיה. הטלוויזיה הזאת, שעוד שנייה הם שוברים לה את המצלמה ללא שום סיבה. אם הייתם משקיעים אנרגיות בתפיסת גנבים ושוודדי זקנות ורמאים, כמו שאתם משקיעים במה שנקרא בשפתכם "להרחיק", "לפנות" עיתונאים מזירות פיגוע - לא היה פשע בארץ. אנחנו כל כך "מאנאייק" בעיניכם? "אויבי הציבור"? כל כך הרבה שנאה יש לכם אל ה"תקשורת"?



אנחנו בסך הכול עיתונאים. באנו לפיגוע או לאירוע פלילי כדי לסקר אותו. להביא לקוראנו את התיאורים ואת תמונות ההתרחשות. מכיוון שאין לכם משהו אחר לעשות בזירת הפיגוע, ואתם רוצים להראות לכולם, שאתם עושים משהו, אז אתם מכאסחים אותנו, בניגוד לדעת המפקדים החושבים שלכם. ואתם עוד מתגאים בזה כמאמר ליבר הגאון: "תעיפו מפה מיד את כל המאנאייק".

● בוקי נאה, סופר ועיתונאי. כתב הפלילים של עיתון "ידיעות אחרונות", מוותיקי כתיב המשטרה בישראל.

עולם קסום

שלושים ושתיים שנים משרתת **מירה רוזה** במשטרה, בענף החקירות של מחוז ירושלים. לצד עבודתה היא גם מפסלת בחימר/טרקוטה. "גיליתי בעבודתי, שאין חובה

להיות כשרוני מאוד. די אם יש גישה נכונה ובעיקר למידה נכונה של טכניקת הפיסול", אומרת מירה. "הפיסול עבורי הוא גם סוג של תרפיה, המומלץ לגוף ולנשמה, ושונה מאוד מסגנון החיים התובעני במשטרה. אני והחומר ועולם קסום של יצירה ושל יופי".

